

UNU

anul III
no. 28
august
1930

R E V I S T Ă D E L I T E R A T U R Ă

ZODIAC

Iui Mielușon

IV

O ploaie ca o fereastră deschisă înspre ograda cu păuni,
Și o feștilă arsă lingă rotirea de șoim a frunții,
Furtuna slirșește cu părul între crengi,
Cu degetele crispate în căpestrele vîntului,
Cu o potecă, fluer, căzută între frunze,
C'un răsărit de cîntec înfiorînd holdele buzelor.

Din deșerturi răzbate o trîmbiță amară.
În retorte nisipul subțiază timpul înefabil,
Ca prințesele norii se tolănesc pe perini albastre,
Lumina e-o licoare în eprubeta fulgerului,
Fluviile duc trena oceanelor ca pajii,
Și'n vasele de lut se imprimă o tristețe ovală.

În care os al primăverii crește miragiul zborului?
Aripa e un arpegiu de coline, e un obraz invizibil,
Dar rîndunica izbucnește ca o sămîntă a azurului,
Dar atingerea de luceafăr se face într'o capsulă,
Și germinarea vibrează un violoncel de spume,
Cu șalul o cascadă pe umeri de crepuscul.

Astfel genuchiul aruncă reflexe de Carrara,
Și în oceanul văii, mălaiul privirii se umflă,
Răscolește adîncul ca un vînător vizuina,
Înima e pe brînci în grota pieptului obscură,
Și tidva ți-se umple de balsamul legendei,
Cînd stîncile ca văcarii întîrzie la marginea zilei,
Cînd turmele de vînturi tresar la chemarea pustiului,
Cînd destinul cu pași sonori pătrunde în cavouri.

Dar pasărea ca o fundă e'n simetria clară,
Și ochii'n limpezime alunec'o zăpadă,
Pe mîini adoarme cartea și visul în corolă
E ca oprirea calului pe marginea prăpastiei,

E ca singerarea prepeliței între ierburile cunoscute,
Cu un regesc cortegiu, cerul sorbit în ceașcă,
Și în bazin amurgul e-un pește de cerneală
Cu-o lacrimă'n paharul pleoapei și în tăcere.
O pasăre agită în gîtlej zarurile trîlului,
O pasăre scoate numărul cîștigător din sacul ecoului,
Și vînturile ude vestesc o recoltă bună,
Spre Caraiman se'naltă steagul ne'nduplecat al vulturului.

O azimă sporește în luncă și în tîrlă,
Apele umflă sîinii cîmpiilor mînoase
E seva care urcă în glas și în tulpină
E apariția pămîntului care încoardă brațul marinarului tînăr
E topirea în vioriul dimineții a cristalelor insomniei.

Dar din pianul balcon de fildeș
Miresele notelor aruncă flori și acorduri,
Pădurea se tîrîște în genuchi pînă în dosul casei,
Și-aroma de ferigă, de răcoroasă creangă,
S'a revărsat în deget și batista clapei,
A înclinat pe plușul din sunet tîmpla arsă,
A distilat liniștea pe o terasă închipuită
A aprins torțele macilor în coridorul poemului.

Încet din minerale și plopi ridică luna,
Și ondulezi nisipul pînă'n gingia mării,
Te'ndepărtezi cu barca pescarului pe-o targă
De valuri; în apuneri te'ntorci cu vînătorii,
Și'mparți cosașilor pîinea din lampă și din odihnă,
Cu somnul ca un baldachin profilat pe creștet,
Și'n nări păstrînd parfumul esenței de brad tare
Glezn'a primit sărutul izvoarelor de munte
Și visul care saltă pe frunțile'n dezlegare
Cum pe bolovanii rotunji Trotușul în dantele.

Slănic-Moldova 1929.

Ilarie voronca

Capitol din ALFABET

ROMAN

A

Abilitatea abandonată peste un abis abject ca un abces sparge abajurul cerului prăvălit în apele fiatimilor. Abonați ai unui a. b. c. abscons abdicară totul pentru abstract, precum un accept accelerînd academia acefalilor. Abdomenul albinelor o alchimie de miere pentru adulare și afecțiune. Abrutizat de absența aezilor, Adonis, își oglindește adolescența plimbată printre axiome adverse într'un echinox alb. O aromă abundă o agrafă pentru agonia zilei de azi într'un apus de aramă. Acum numai afișele agită aglomerările aforismelor, abuzurile acolitilor acetici și agresorii agențiilor de asigurări eliptice de avans pe trupuri accesibile. Dece accidente singure valabile sunt o afirmare a asasinilor acreditați pe lângă institutele de agronomie algeriană? Într'un alambic de alabastru, Allah și-a stabilit un alcov ca o alegorie adaptată unei algebre de aluzii în metamorfoze acute de auz, cu manevre de acar. Fiecare alveolă pulmonară este o alma-mater pentru almanahul alienației mintale. Am adoptat acest secol-atom fără adresă prin adincimi — cu titlul Alteța Sa Secolul. Care atlet mai adulmecă vreo aluzie algidă într'o alcoladă de altitudini alternative de ieri și azi. Din adăpostul ademenitor, o amazoană ambiguă și mononenică arbitrează în amfiteatrul anafrodiziacelor o cavalcadă de amfore acustice. Amnezia amputează articolele și o anatema pășește andante pe aritmogriful corpului acestui arhanghel ca o așchie, cînd aceleași amazoane pulverizează ampreinte imateriale. Agale un aga le afurisește cu aguridă și ala-bala. A doua zi a. m, ambasadorii, ambițioși anabapțiști, agită agheazmă analeptică și amigdalele animate se alarmează ca albanezi și atei. Albatrosul anonim pictează o anemie anemică ca un antidot pentru arșița aplauzelor turiștilor, din Alpii alopatici. Autocefalii au ridicat un autodafe de ametist pentru aurora amortizată în fiecare zi. Cu aviditate de amarez-avar, Apetit, își reținea automat ancora falusului astmatic prin aspirații autentificate, în clipa ejaculării. Fiecare antecedent se atrofiase anacronic și prin arcadele oaselor, o arhivă de amintiri anticipate aniversa apologii apostolice. În areopag luară loc arhonții cu sîni de argilă, amestecînd anafură, cu ochii de arlechin spre anahoreiul cu accese apoplectice. Antologia acuzărilor începia printr'o apologie a amorașilor tatuați pe sîni de argilă, după care urma anatomia acuzatului, apelul apocrif din amvon și castrarea acestuia de apendicele sexual, agățat anopoda. În apatia aparentă, antene artificiale anulau aberațiile din arenă. Mulți antreprenori de antropofagi afemeiați erau admiși amirali. Anotimpul angajase acvile precum stîncile pleșuve moda florentinelor. Apostolii adjuceau adjective și adverbe pentru ajutor reciproc. (Apostolii erau aproximativi.) Un arcaș nimeri în apoteoza argumentelor astronomice asemănătoare. Argintul de August aristocrat armoniza astrele din asistență. Atîta artă pentru fiecare articol, atîtea asalturi pentru fiecare armistițiu, atîtea aventuri în archebuza lui Athos! Armăsari dintr'un arsenal apostatic aplaudau. Prin artere, astrigent atavismul așeza audiențele-invers. Anii abdică în avanscenă sub auspiciul unei austerități de acoperiș azurescent, cînd aventurieri acerbi se aclimatizează pentru autopsia Zeilor avangardei. Asfaltul în ascensiune spre asediul cetății adiamantine, cu armură ad-hoc, era un atlas din care continentele s'au scufundat, iar apele atentează la propria lor feciorie. Aurul fără vîrstă înregistrată în anuar era mai atractiv decît ruinele absente ale bibliotecii din Alexandria. Afirmățiile avortonilor adevereau anagramele din articolele romanțate cu autori ataxici. Acorduri pe un ax de azur erau o azimă pentru aureola autografelor de adio. Acolo erau admise admirațiile australienelor agramate. Un alai cu arpegii de alămuri într'un aflux de aplauze trecea prin aripile alizeelor iar acele nostalgici cosiau acele fășii de aier pentru aparențele aplecate peste reverii de absint. Piei de astrahan acoperiau ascunzișurile actualităților albe, în cari animalele adulterine admonestau inoculările serului imoralității. Într'o albie, America își afirmă adoloscența, capul sprijinit alături de aorta ascensoarelor. Apoi impart atentate prin revolvere atente, iar în ultimul aeroport se aglutinau albăstrele. De-asupra Atlanticului aviatorii anchetau în gînd vapoare, aruncînd serpentine ambițiile ca agrafe între continente. Agenda aparatelor amenaja alinări, iar arbitrar anii își amnistiau amarul altitudinelor. Abrutizați de aberația absolutiștilor cîți acaparatori din aglomerație abstractizară fără multă aprofundare aparențele? Acoliiți acontară acompaniamentele ce aparțineau atunci achizitorilor de antiteze. Dintr'un anevrism al apartamentului cițiva Argonauți cu ariditatea aroganței se asociază asaltului. Artileria din acvarium era într'o arlechinadă de atrocități de plante acățătoare cu amnarul auriculelor autopsiate. Cum actualitatea acumula acurateța acuzărilor, dintre autodidacții de pe acuarelă afonii anihilau alarma cu abnegație de aliați: — Este absolut abrogată orice afecțiune ori alifie cu arsenic. Altă armură în alcov este un alibi acustic deși admirabil adoptat abuzurilor ancestrale totuși un avori acrobatic, un accent într'o Africă a sufletului. Atot puternicul Amoniac a fost altădată auxiliarul antilopelor. Astăzi într'un aluat de albatroși și amante, acalmia este un ritm ascuns într'un ariniș din Antile. Apoi cu aldine: — Dintre aeroliști numai aeroplanelle nu sunt anunțate de astronomi. Acestea, ca un aperitiv al apocalipsului, fără avertismente se consumă în arabescuri imateriale. Auditur et altera pars!"

Ana și Ananas Androginul erau anglicani. Cu acumulatori de antracit aduși din Angora, ei anesteziau antise-mitismul abatelui Aspirin. Pentru afrodiziarea antidotelor autonome, argumentau apariția apotemelor de alpaga prin artere, ca aracii alăptați pentru arcanele aligatorilor și arbaletele trecute prin arome. Astrologi prindeau astrele ca asteriscuri din aureola Afroditei. Așii artritici ai aviației aspirau din buchete existența. Achile cu astragalul astigmat, printre atoli auxiliari, încerca alfabetul alcoolului pe un ax de umbre. Dar aventura era artificială ca și senzația durerii în mîna absentă a antebrațului amputat. Într'o apoteaza Ave Maria apleca arțarii amuletelor pentru un acordeon de aniversări. Apostrofă de aluat: Aragon ierta virginitatea Ioanei d'Arc.

Aleluia.

sașa pană & moldov

DESEN

S. PERAHIM

PASTORALA

O lebădă cu mierla vocii, pe vioara ochilor, cu așternutul pasului de ploaie rară.

Peste un riu crescut între două muni, ochiul peștelui curge drept, într-o barcă de falii, cu muntele resîirat în prund.

Pentru potopul glasului dintîiu, singele e un armăsar înșeuat și zăbala inimii în copitele de ferigi cu vocea de hăț, un curcubeu frezat pe finețe.

Intri într-o stalactită a g'asului cocoșit în igrasie, ca într-o sperietoare și, sub scocul morii, toți pliajenii de apă sînt luceferi, pentru o domniță palidă, cu umbra pașilor din lăcuste,

Intr'un sfîrc de lună e un boț de broască cu bulboane de salcie și în iazul cu fundul mărunț toate trestiiile sunt fecioare desbrăcate de trup, într-o floare a nămolului cu obrazul subțire.

O tenie e un drum de fier alb pentru o locomotivă cu tuneluri bulbucate și iată treci cu coama aortei peste piscuri, măsurînd drumul orbește cu tălpile crăpate, cum e scoarța.

Gîtlejul ars de reverul resfrînt al izvorului printre pietre înflorește mirîștuită pleava arșitei și treci prin răscrucea vocii deabușelea, prin lina oilor și ciul'ni, mai departe.

Treci prin scaiu muscălesc și buciumi în această adăstare a focului sub ape, cu cărăbușul lunei pîlpăit în licurici, pentru clopoștii mugurilor de sînger.

Și sămînța luminii în dovleci, se petrocește proaspătă în chindia nopții, așternute pe frunzele miștoase cu pasul melcilor de gresie lustruită.

Sania acestei broaște țestoase are un coviltir al tălpii de plug pentru o răscolire de brazdă în țarina ochiului printre nuferi.

Un pitpalac alb urmărește svonul greerilor mărunți cu lini sborului de șoim sub coasă, între brațe.

Sub șold e o ghizdură ca o ploscă din pasul făcut cîrlig pentru fugă și cucutele crețe sub piele fac această bătaie a singelui cu venin o prepeliță în panoplie gonită între aripi cu plumbul.

Intr'un măceș, furnica gilgie în ghimpe un ulcior al laptelui căptușit cu mușchi verde.

În echerul șoldului colțuros de pămînt, stejarii bolovănoși se dau peste cap cu fiecare trecere de etaj a cuiburilor cu stuful albastru, în ascensoarele norilor fluizi.

Jos sub degetele răchițlor e o limbă de zăvoi cu pasul șontic și mărunț în gîl-gîl-ul tăiat în cremenea pisloasă a cozii șoricelui.

Plăticele pescuite în muguri și cîrlige de bărzăuni, cu aplecarea trupului svîntată în ața sbicită a iazului de gerul trilului, printre sîrmele de brădiș, alunecate cu jordiile de lumini încălțate cu umbra, trec cu rîma peste spatele pescarului cățarat în năvodul stelelor.

În tăișul de voce luminată pescarul cu ciubotele de furnici ale visului doarme răsturnat pe spate, furat de melodia cu bucle a apei.

Vînătoarea podurilor cu crestele peștilor înalți. Sub ape gresia ochilor sticlește în salcie năvodul cu plumbul crăpoaicelor la ouat, pitulate în mînușite de nomol, pentru ugerile de somn ale celulelor mișunînde în gelatină.

Un sărut al aripei cu feriga pilpie aerul blind, pentru opaițele mușchilor cu lumină viscoasă.

dan faur

H A N D S U P

7 Janvier 1930.

Celui qui brise la vitre des horloges.

Après ce petit voyage, je suis rentré chez moi pour prendre un peu de véronal.

Ces montagnes chaussés d'encre.

Si l'homme était. (Pavie, 15 Mai 1927).

Et les loups très sauvages se couchaient sous tes pieds.

Adieu, cher assassin plus doux qu'un hanneton: je préfère le danger tournant du rire.

Les animaux qu'ils vont tuer.

Ecrire à Adamov.

Personne n'a encore vu une éclipse de seins.

Les pierres toutes pareilles de mon départ.

Revu L. — pourquoi pas?

Ideologie politique (*selon les couleurs*): Russie la rouge, Italie la noire, France la merde.

Le ciel s'était couvert; l'assiette était découverte.

Aucune catastrophe ne vous menace plus.

Si je suis content de dire „monsieur“ à quelqu'un qui me tutoie.

Quelle heure est-il? — Il est silence et demi. (1925)

Car les murs sont aveugles et les femmes si voilées.

Mon propre *alter-ego*

A Robert Desnos, en souvenir d'une nuit quand il voulut casser la Coupole. Habib Benglia le retenait.

(Paris, Mai 1929)

Les nerfs souvent très bleus deviendront trop verts.

Up the ladder.

Qui veut m'aimer doit me faire des concessions.

Je suis Jack l'Eventreur, héros pathologique.

Mais laisse ton cul sauvage et mal couvert d'obstacles.

Au bord des routes qui s'ouvrent et qui chantent
Les arbres se tiennent sur une seule jambe

Encore Line.

L'an VII de l'ère fasciste, à Milan, LA RUE DE MOSCOU (*oh certainement!*) débute par des maisons peintes en rouge.

Chaque jour, à la même heure.

Les grands serpents de l'aube qui dorment sous les pierres.

J'ai presque oublié de vivre.

La ville aux cent tours.

Monde curieusement dépaycé, lente migration de diamants, ensorceleuses gouttes d'un minuit sans absences, allumettes illuminant un incendie.

Béatrice Morali.

Maintenant tout est fini. Bien fini. Fini comme ce que l'on a manqué de commencer.

Ton ventre qui se couvre de ventres.

Jeudi 31 Janvier 1929, vu Odette pour la dernière fois.

Mar. est un con.

Ces ruines sans tête, ces chaussures de loup au ralenti.

Employez, mon cher ami, le mots comme si vous en ignoriez parfaitement le sens.

Le jour sans fin (*poème*).

Trancher le noeud gordien d'un coup, d'un seul coup de revolver.

Je suis en retard d'une tasse de thé ou d'un chiffre.

.. A l'endroit où tes jambes finissent par un oeil.
(Envoyé à Victor pour en faire un dessin)

Lu: John Reed, 10 jours qui ébranlèrent le monde.

En visitant un cimetière: Cette tombe aussi pourrait être la mienne.

Avaler ça.

Mes beaux rideaux en forme d'encre.

Petit traité de démorale — ou — Essai sur la démorale.
(*Travailler.*)

Cinéma. A propos des *talkies*: Tandis que la parole tue le geste, le geste ne fait que réduire et comprimer les paroles.

H O M M A G E

Merde aux emmerdeurs. Honte et crachats cons. Mon cul aux faux amis. Branleurs de la faillite, mendiants d'agonies illustres, charognes hypocrites, égorgés de rossignols, hydres méphitiques de la pire déchéance.

Mais bagues de nuages et couronnes d'albatros et gémissements fleuries à Victor Brauner, mon très cher et très suave frère, jumeau éblouissant de tous mes rêves, poète aux mains de marbre. Miracle! viens avec moi sans regarder en arrière. Tu les auras, la flamme et l'étoile.

(16 Janvier 1930)

Allez-y, Alésia!

„Il y a en tout homme un spectateur et un acteur, celui qui parle et celui qui répond.“

(Gérard de Nerval, Aurélia)

„Laudato si, mi Signore, per sora nostra morte corporale da la quale nullo homo vivente può scampare.“

(Saint François d'Assise)

Connu une jeune fille dont le corps était très beau, malgré la haine immense que je voue aux bourgeois.

.....
„Grâce au ciel! la crise — le danger est passé, et le trainant malais, loin enfin — et la fièvre appelée „Vivre“ est vaincue enfin.“

(Edgar Poe: Pour Annie)

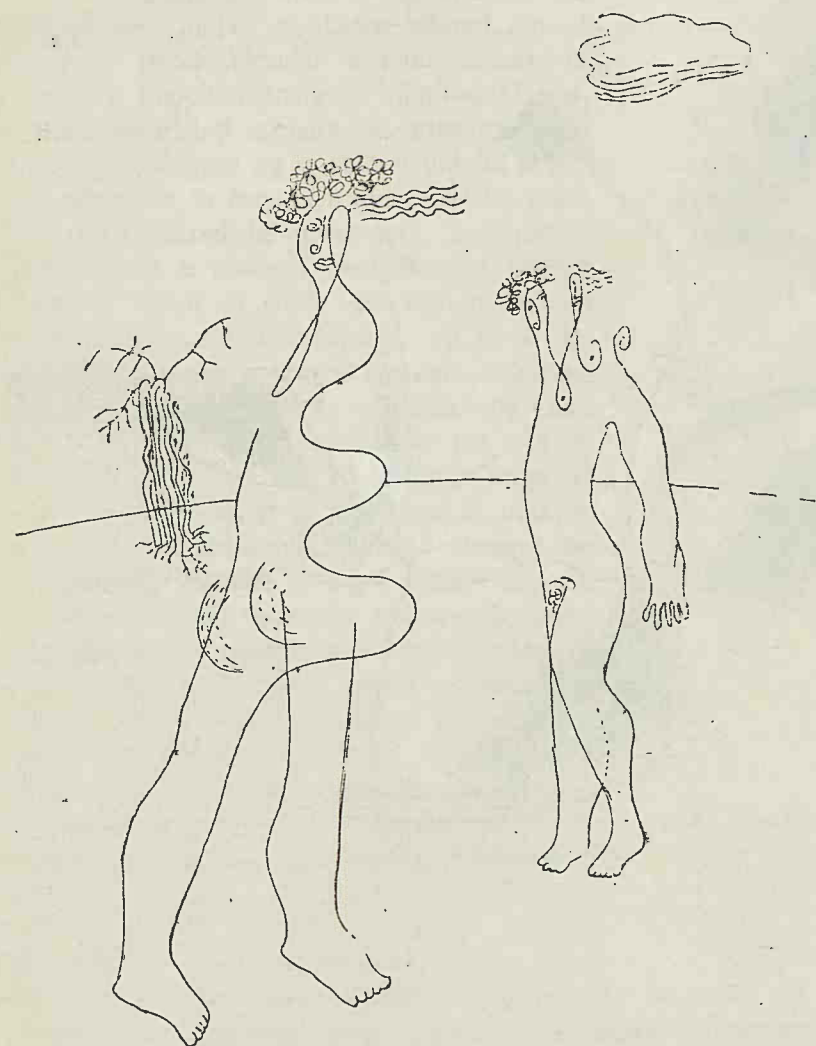
ULYSSE

FRAGMENT

I à I. Voronca

Les serpents venus dans les caisses des mers
l'aube sale des ports aux soleils futurs
je m'avance à travers la ville libre
inconnu inconnu où irais-je où vas-tu
parmi les détritits d'oranges de fatigues
la ville à genoux frotte le parquet de famine
nul arbre n'ôte son chapeau à mon approche
mais les affiches sonnent des fêtes crapuleuses
affiches de films d'épouvante et de grèves sanglantes
suis-je vraiment celui qu'on attend pour la fête
dois-je montrer mes reins
dois-je crier à tue-tête
quels sont les mots dont vous auriez besoin
quelle l'étoile qu'il vous plairait de voir
je ne sais pas la langue que vous parlez qu'y puis-je
je ne suis pas chiromancien
mes mots mes maux sont ceux de tout le monde
je ne suis pas taumathurge
mes poches vides d'or mes poumons vides d'air
j'espérais voir d'autres visages que le mien
j'avais assez de suivre l'Europe aux fesses creuses
n'avez-vous pas d'autres langages d'autres crises
la même chose et cependant
un peu de joie pour un voyageur affamé d'ombre
un peu d'oubli pour les blessures de la nuit
un peu de viande blonde pour ma soif
vos rues sont des durs lassos, où vais-je
où sont vos mains d'ami votre sexe de neige
personne n'est venu vers moi le regard bleu
les murs sont pleins de crimes le linge tendu sèche

que faites-vous de votre soleil
laissez-moi m'en couper un morceau saignant
j'ai quelques rêves mûrs, partageons-les
j'ai beau passer par les vitrines je suis seul
avais-je quelque chose à vous dire
pouvez-vous m'égayer ne serait-ce qu'un siècle
j'ai un si grand besoin de rire de pleurer
qui veut donner la joie à un passant pénible
quelle femme monterait avec moi dans le premier hôtel gras
pour dix secondes de caresses sourdes
j'ai tant de choses en moi qui voudraient sourdre
tant d'arcs-en-ciel pour vos épaules souples
j'espérais un pays de sources minérales
dois-je porter mon nom comme une tâche de graisse
aidez-moi donc à m'oublier
plus tard je vous paierai en images en sanglots
je suis venu vers vous les mains vides
aidez-moi donc à m'enrichir
aidez-moi à trouver la joie automatique

DESEN

VICTOR BRAUNER

„Cette heure très brillante, je ne voudrais la revivre.“

(Le même: Stances)

3 Février. Premier anniversaire de la „disparition mystérieuse“ d'Odette.

„Toute je l'évoquais lustrale.“

(Mallarmé: Le nénuphar blanc)

5 Février. Fait un rêve extrêmement curieux que je raconterai ailleurs.

„Et le roi est debout près de la reine assise.“

(Paul Eluard)

L'homme chante

Le chien tue

Mais le perroquet que fait-il

Je n'écris plus rien. Je ne peux plus écrire. N'avoir même pas cette lamentable consolation...

L'hiver va bientôt finir. Et après?...

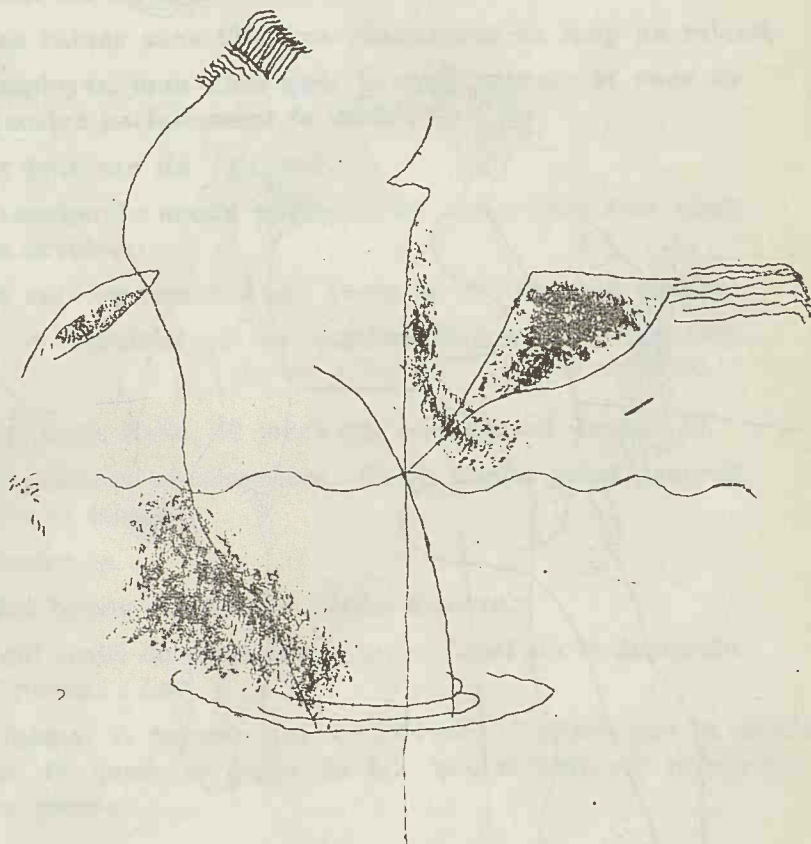
3 Mars. Reçu une lettre de Fondane.

MOARTEA STATUEI

O scară de marmoră se svîrcolește în mansarde
 în cheia care deschide ușa pe întuneric.
 Pînă la părul ca un clocot stins de alge
 ultima treaptă e o frunte care spumegă și arde.
 Pădure crescută cu stejarii de cupru, topoare de silex
 izbesc în gesturi ca'n mînușile sonore ale veacului
 o lavă de oglinzi singeroase
 emigrează sub tălpile tale goale
 e toamnă despletită ca o femeie în părul de oțel
 al vîntului

rîsul putred al pîinii, fantome aeriene
 asvîrl potcoavele roșii în frunze
 vulpile de foc, rîmele de fildes
 sunt între femeile rătăcite pe poteci
 melcii ling pe glesne stelele de lut
 și aleia însuși se întoarce în femei
 ca porumbelul prelung în lumină
 și vin penele albe ale umbrei
 funinginea fumegîndă a păsărilor
 rochile de bal ale viscolelor
 caută pașii de gumă ai omizilor în gînd.
 Desghețul și plutirea în ceară a somnului
 pleoape descojind rîni de var pe un perete neînțeles
 unde e coreografia de o clipă a stîncilor în fulger
 noaptea ajunsă pînă la genuchii tăi
 ezită
 ca larva cînd urcă în fluture.

cînd ai întors capul fereastra zburase în veșnicie

DESEN

B. HEROLD

MÂNA DIN CRIN

În silex fluid tauri duc o panoplie
 în coârne un războinic spre regatele sterile
 cascade în trompetă țîșnesc cu sîngele din vu'turi
 deget mîzgălind ceramic o femeie de vis prin luminile ductile
 planetă sfărîmată în porți
 lîngă trăsura cu caii de tuci din cavaler rămîne un păianjen
 planetă cu buzele de bulldog ale vulcanilor
 în ochiul rece al mortului pasărea încremenește
 și s'borul se transpune lent ca o lavă în vierme.

Amazoană cu calul de opal îngenuchiază în amintire deci.

Pășești dealungul lunii un țarm de sînge galben
 un ren pășește în pietre veacul lui pe loc
 în buchetul de oșteni adus sabiei de marmoră
 o sandală de sînge tropăie pe fruntea lor ireală
 Un coif un șoim de alamă
 din lumină mai rămîne în orbite doar scrum
 fantome înalte plimbînd hlamide de trandafir
 în subterane din lacăte izbucnesc armăsarii din alt neant
 și regele trecînd printre girafele cu gîtul transparent de legume.

DESEN

B. HEROLD

stephan roll

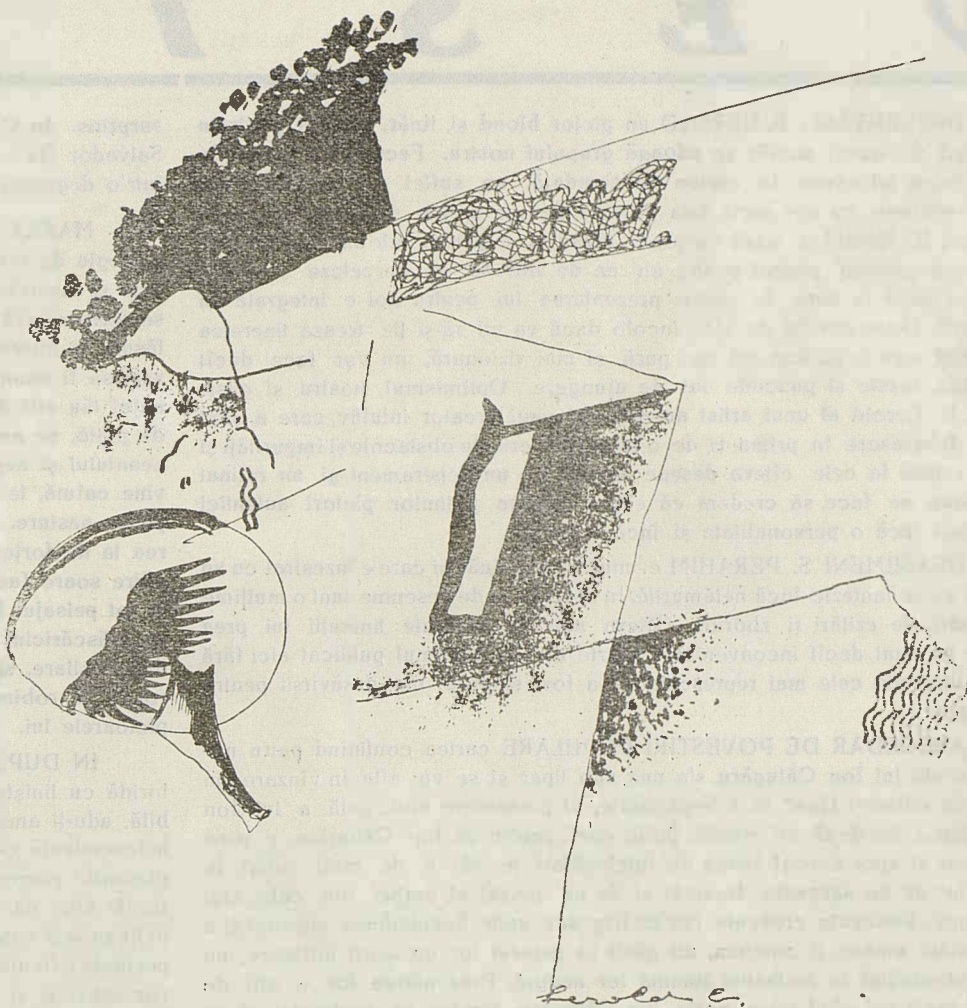
FĂT FRUMOS

(O ZI)

Un urs polar de lavă și un clinchet de sandală printre ghețari străbătea salonul alb al cărui singur perete circular era un cornet de migrenă și o imobilă plecare de albatroși. O avalanșă lentă de tristeți scobora din fereastra înaltă cît un turn și singură ca o rufă o vidului o acvilă se sdrențuia în rană. Un tunel de sare săpat într'un lemn putred la încheeturi, convulsiona un șarpe violet în orologii, cînd dintr'un ungher Christos se ridică și trece din om în om, în obrazul fiecăruia, mai îndurerat, ca la o fereastră. Cinematografic miracol castelul se desface ca păun în palmă și'n pupilă se sfredește călărețul cu pintenii înfipți în inimă. Un om se desparte în două, un om își strînge lîngă el singele ca o băltoacă și se oglindește în moarte. Un om pornește cu ochii închiși dealungul lui spre o realitate absentă și'n gol mîinile sale se umplu de funinginea păsărilor sburate de mult. Un pas sfărîmă o poartă de scăpare închisă în frunte, o mîină de os trece printre rădăcini ca prin părul alb și subpămîntean al pietrelor; uși de cenușă se deschid ca aripele incendiului în flăcări și de pe treptele inflamabile ale crepusculului mireasa apare cu un buchet de foc în brațele de sticlă și înaintează pînă la îmbrățișarea halucinata a omului. Dar cine-i amputează în apropiere pădurile de onix și mireasa rămîne lîngă privirea lui ca o statuie de cenușă, ca o floare emigrînd prin lespezile străvezii ale minții? O turmă de pachidermi ling în fildesul boreal palmieri de ghiată, în scoică și'n glastră ridicîndu-se un iujer de abur continentul e absent pentru acest Pierrot cangrenînd în inger și inima tăiată în două ca o portocală e neagră de simburi, din care o unghie se ascute și e lîngă coapsă ca un stamin al crimelor viitoare.

Dealungul pereților plimbat, cu urechea lipită, ascultî emigrarea lentă spre un necunoscut a pendulelor, statuile plîngînd în firide, fulgerele arătîndu-și într'o clipă d'nții, în pîlnia nopții un șarpe albastru curge pe pămînt și un picior gol și rece, ca un picior ortopedic, e luna care e în cuprinsul nopții ca o sântînă. Un ochiu ascuțit te tatuează, pulpele devin violete, sinii se umplu ca două cupe dintr'o butelie de voluptăți amare și creierul între două oglinzi negre gonește sterp un alb fascinant, într'o țară care nu mai e a cărnii și nici a auzului. O lumină opacă se încălcește în părși călătorești în noapte ca un lampion, căutînd în nisip deluviile de bronz ale flăcărei, un om se apropie de tine, se confundă, te traversează și se desface înapoia ta ca o umbră. O înotătoare ajunge pînă la peretele tău de unde te privește cu doi ochi salini și pierdut în patul lăsciv de pinze moi, tavanul e un cadran prin fereastrăle căruia timpul fulguia o ninsoare imaterială pentru amfura de pe umeri grea. În pantofii, de cristal uitați aseară de două picioare devorate de libelule vei găsi ca într'un buzunar uitat două stele iar pe călcîiele absente două cicatrici îți vor spune tot misterul unui sîrșit în peisajul de gumă al incertitudinii.

Salonul fără candelabru lumina prin albul peretelui său absent, ca orbitele de var ale orbului lumea pipăită și căutată cu mina fosforescentă. O lumină uitată pe fotoliul de umbră ca o

DESEN

B. HEROLD

mănușă, voiaja pe pereți dibuind un buton cu tipătul de abur al spaimii și de aici un drum și un itinerar vertiginos prin deslănțuirea elementelor. Ploile mari se pieptăneau pe cîmpurile abandonate, grindina trece cu carele peste ferestre. Fluvii aeriene se avîntau și'n promiscuitate fulgere biciuiau apariții de os în sara-bandă, femei jefuite de furtună se ascundeau după pietre, dar pietrele devineau transparente ca o dantură de fiară—și în oglinda lor vedeam carnea ta deslănțuită, roșie, ca un incendiu în creierul alb; bestiei infuzîndu-i-te ca un alcool, mistrețul devenia felini, lupul sur un ogar între crisanteme, corbii albi ca mănuși de lacheu serviau în felii carnea, și sînguri sîinii virginali rămîneau solitar și inutil, doi, ca într'o fructieră după festin. Cine ar fi trebuit să se ridice împotriva desînțuirii cu o minecă de fer în beregata ultimului destin, în convoiul lent și procesional de pigme, după aceia? Grădina din fața verandei era cu copacii ei imenși din scorburile cărora se scurgea o licoare neagră de furnici spre cer. În crepusculele mestecării grăvi apăreau cu un sceptru în mîini și'n căpestrele vîntului ondula; ușile cangrenau la beciurile uitate și'n butiile goale ar fi răsturnat scheletul pivnicerului dacă, le-ai fi ciocănit, aceste tidve ale unui veac de libații și crime cu domnițele mîinilor a bastre, fără sexe, cu pîntecile ca o reinglodă supus și necunoscut.

Din atîtea coșmare și personajei fantomatice, salonul alb se mistuia din realitate, umerii se smulgeau și o nouă osatură încandescentă se subția sub mușchi. O sabie ai tras-o din fulgere, dar cadavrul tău nici pînă azi n'a fost găsit. În zori din văzduh căzură în părul mamei citeva pene de vultur însingurate, din fîntînă nu rămăsese decît o lacrimă.

gh. dinu

V E S T I A R

PREZENTĂRI: B. HEROLD un pictor blond și tânăr, modest și virgin începînd din acest număr se adaugă grupului nostru. Fecundă și plină de polen mina lui aduce în creion deocamdată, un suflet și o viziune atît de transparente cu noi încît dela primele desene ne-am străvăzut și ne-am contopit. B. Herold a sosit cu toată rîvna și a plecat într'un linut printre alți cîțiva prieteni pictori pentru un an de zile să se cercezele și să se desăvîrșească în timp. În spațiu prezentarea lui pentru noi e integrală și definitivă. Desenele lui de aici încolo dacă va ști să-și fie trează tinerețea și efortul spre o pictură tot mai pură și mai vizionară, nu vor face decît colecțiile, fazele și punctele lui de ajungere. Optimismul nostru și găsirea în B. Herold al unui artist autentic, al unui creator intuitiv, care a știut să se debaraseze în prima zi de o întreagă serie de obstacole și impurități și să se releve în cele cîteva desene aduse, ca un temperament și un rafinat interesant, ne face să credem că el va adăoga pușinilor pictori autentici de la noi încă o personalitate și încă o forță.

DEASEMENI S. PERAHIM e unul și mai tînăr și care e înzestrat cu un nerv și cu o fantezie încă nelămurită. În blocul său de desene sunt o mulțime de cărări, de ezitări și zboruri. Cîteva naivități inerente tinereții lui prea fragile nu sunt decît inconveniențe foarte ușoare. Desenul publicat aici fără să fie unul din cele mai reprezentative a fost singurul mai desăvîrșit pentru publicare.

ABECEDAR DE POVESTIRI POPULARE cartea conținînd patru numele de ale lui Ion Călugăru s'a pus sub tipar și se va afla în vânzare din „colecția editurii Unu“ la 1 Septembrie. O prezentare anticipată a lui Ion Călugăru e de două ori inutilă. Întîia oară pentru că Ion Călugăru e prea cunoscut și apoi cercul strîns de înțelegători ai săi e de mult inițiat în proza lui de un sarcastic freemăt și de un peisaj al limbei din cele mai luxuriante. Poveștile crescute într'un tîrg mic unde beatitudinea mizeriei și a obscurității umane îl compun, au găsit în autorul lor un spirit intrinsec, un ochiu sfredelind în malaștini lumina lor neagră. Prezentarea lor e atît de inedită încît ori cînd le-ar scrie Ion Călugăru rămîne un modernist și un palpabil exponent literar al lor. Facultatea de a ști să le împletească cu degetele circumvolute într'o broderie profundă, l'a scutit pe Ion Călugăru de a face eflorescențe de imagini, abstracții elipse și sinteze, apanajuri ale literatorilor, după ce bine înțeles aceste toate le-a sublimat după experiența lor chiar bogată în cartea sa precedentă: „Paradisul statistic“.

FEU LE LIEUTENANT BRINGOLF *présenté par Blaise Cendrars*. Aventura un punct unde viața se bifurcă cu ea însăși, pulsează mai tenace și se afirmă. Fixarea într'un loc, într'o confortabilă stereotipie cu mișcări și gesturi în limita unui strict itinerar, iată ce se poate numi o viață desavătată de mișcare deci de ea însăși, uniformă și de o certitudine dincolo de sensuri și realitatea ei. În aventură nesiguranța, neprevăzutul și *atitudinea* vieții în fața ei, o ilustrează și-o prolifică. Poezia o aventură a vieții transpuse dincolo de trup, care abandonat se confundă el însuși într'o aventură a lui (viața romanțată a lui... etc., etc.); apoi aventura existenței, anonimă, întreagă și'n fața căreia realități exegeza hazardului și a biologiei e steapă și facile. Cu cîtă emoție trebuie să ne aducem aminte, și cîtă fecunditate vitală trebuie să învățăm din trecerea și anarhia în spațiu a căpitanilor de pirați, a exploratorilor necunoscutului și ai temerității. Neliniștea urmărindute prelutindeni, instinctul nomad, spiritul eroic de a lupta împotriva unui pericol, necesitatea acestui pericol, iată ce face ca o serie dintre oameni să se ridice la un alt nivel de viața sau să rămîie la aceia unde nu e nici o concesiune și nici un confort (ce admirabilă siguranță și conservare a lașității) care s'o anihileze pînă la inerție. Colecția „Les Têtes Brûlées“ ne promite o serie de cărți ale adevăraților aventurieri din care prima e a lui Bringolf prezentată de Cendrars roll.

UN CHIEN ANDALOU. Un spectacol interzis la București — nu de siguranța generală. Un film-manifest al subconștientului, filmul care ne prăvălește într'o grădină a visului *Irăit de cel ce visează*.

Noaptea, în balcon un bărbat și-a ascuțit briciul, îl trece apoi prin ochiul unei fețe și-l despică. Acest prolog ca o lovitură de pumnal în spectacol, un scrișnet cu toți dinții sălii. Și cavalcada imaginilor continuă și continuă să fugă din agrafa logice... „După opt ani“ iată personagiul — cu capul, șalele și spatele acoperite su mîntăluțe albe — pedalînd mașinal, liber cu mîinile pe genunchi, *de-andaratele*. Pedalează spre necunoscutul acțiunei aducînd în oase neliniști de scoică a surprizelor, a realităților suprareale. Acum o mină cu rîni profunde de unde iese și mișună furnici e trecută cu gest obișnuit prin fața gurei și personagiul rămîne fără gură, dar deloc

surprins. În Chien Andalou — nici un cîine în film — Louis Bunel și Salvador Dali utilizează comutatoarele unui arsenal de frenesii și disperări într'o degingoladă a nebănuțului. s. p.

MAREA începînd dela un alcov al pămîntului și-se prosternă cu un cortegiu de talaze și din păr despletindu-i-se alge e toată pe nisip nevărsată și lascivă, sărată și tenace. În pîlnia de sare toată respirația trece și se fermentează; trupul gol și călit zburdă și odată cu pelerina și cravașa lăsate în gheretă uși linuta ta ipocrită și falsă în ele, prestația la gravă și vrei să fi anonim ca un pigmeu al mării, ca un căfel la genunchii ei. Personajul tău atît de important în limusina și-n fotoliul iscăcind rezoluții și note de plată, se anihilează cînd marea iscălește cu fulgere o cifră achitată neantului și nepăsătoare și masivă se ondulează, cochelează, se înfurie, devine calmă, le primește în substanța ei, le ucide sau le aruncă pe mal ca pe un nasture. Dar în tot ridiculul lui și-n toată desăvîrșirea și zbuciumarea la de forțe incalculabile, un pitic infinitesimal, pe o piatră întors cu fața către soare (acest valet al tău) — urinează pe tine Mare infailibilă și eternă, și tot peisajul își derulează grandioarea, toată sugestia se năruie și'n timp ce măscăriciul își încheie punctele de sidef ai pantalonilor, tu scrișnești din maxilare, spumegi și flască îl urmărești pe băragane în mocirlele puturoase, în robinetele de alamă și în cuvelele de faianță ești în sfîrșit la picioarele lui.

ÎN DUPĂ AMIAZA ACEIA în camera pardosită cu mozaic la ora toridă cu liniștea și zăpușeala ei ferită aici de o umbră ca o ederă invizibilă, adu-ți aminte de festinul uriaș (voluptatea lui majestuasă); goi, într'o independență care ne confunda în aceeași siluetă, gesturile erau sinonime, gîndurile gemene. Materia, pămîntul cu uzufructul său oferindu-ni-se în farfuriile albe cu variatele lui sucuri și organisme; chimia excițînd toți pigmenții delicatesele erau amantele esofagului, mușchii toți sănătoși, organele toate perfecte: ficatul ca o pară de untdelemn cafenie, rinichii ca un aquarium roz sensilivi și fragezi ca foile de trandafiri, plămîinii ca două cupole desfăceau un vultur de respirație, stomacul viril și rezistent — toate erau puse în funcțiune scînteind într'un clinchet de arme festive. Abandonată, poezia și miracolul pămîntului, limba ca un penis incandescent era un steag al satisfacției, avalînd cumpătat, degustînd în saliva ca un hidromel menu-ul. O consolare infinită în ceasurile acelea era pentru nesinchisirea și desbîrarea filozofică a lumii, elucidarea în uitare și'n anarhie a argumentelor, a rațiunei pure, lîngă suculenta salată de vinete, fulculița urcînd spre o amforă de fecundă aviditatea gastrică, șalaul fierț cu unt, fripturile ca o carne pergamată între maxilare, hors d'oeuvre-ul heteroclit, toată prietenia și viața puse într'o capsulă, dragostea și vacuitatea ori cărei tristeți, metafizica pierdută în realitate ca o rafinare a ei, abundente ore de banchet și robustă sănătate, ne-ai aparținut. Baia în bazin, clowneriile pe nisip, futilă, curtea impertinentă celor două duduși făcută: una cu gingii de zebra, cealaltă cu un trup băețesc ca un păhărel și fără sîni; plimbarea seara prin orașul știut, pe străzi anonime pentru o voită contopire cu necunoscutul, vesica plivind abundent ca o cisternă un gard cu un jef de oțel și despletirea în noapte pe asfalt, desenul hialin, pletele amoniacale. Exaltarea lăuntrică și mută, „I have a swallow“ eșapările sonore, scoregiile, aierul „rău famat“ pentru o clipă, două și satisfacția dusă pînă la excrementul masiv și onctuos, juisarea livrării lui lente și o emigrare subcutanee de senzații de libertate, de purificare, o înălțare parcă și sugestia melamôrfozei în inger, în fluid, în suavă ventilare spre beatitudine și neant. gh. d.

COLABOREAZA: victor brauner ■ gheorghe dinu ■ dan faur ■ benjamin fondane ■ b. herold ■ moldov ■ sașa pană ■ s. perahim ■ stephan roll ■ claudes ernet ■ ilarie voronca ■

UNU revistă de literatură ■ apare lunar ■ lei 5 ■ director sașa pană ■ g-ral angelescu ■ 163 ■ bucurești (2)

TIP. „STEUA ARTEI“ B-DUL MARIA, 2